

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2022/2577

av den 22 december 2022

om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 122.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Ryska federationens aggressionskrig mot Ukraina och den aldrig tidigare skådade minskningen av naturgasleveranserna från Ryska federationen till medlemsstaterna hotar försörjningstryggheten i unionen och dess medlemsstater. Samtidigt har användningen av gasleveranser som vapen och Ryska federationens manipulation av marknaderna genom avsiktliga störningar i gasflödena lett till kraftigt stigande energipriser i unionen, vilket inte bara äventyrar unionens ekonomi utan också allvarligt hotar försörjningstryggheten. En snabb utbyggnad av förnybara energikällor kan bidra till att begränsa den rådande energikrisens effekter genom att utgöra ett försvar mot Rysslands åtgärder. Förnybar energi kan i hög grad bidra till att motverka Rysslands användning av energi som vapen genom stärkt försörjningstrygghet i unionen, minskad volatilitet på marknaden och sänkta energipriser.
- (2) De senaste månaderna har Rysslands agerande ytterligare förvärrat läget på marknaden, särskilt genom att öka risken för ett fullständigt stopp för ryska gasleveranser till unionen inom en nära framtid, en situation som har påverkat unionens försörjningstrygghet. Detta medförde en kraftig ökning av volatiliteten i energipriserna i unionen och till rekordhöga gas- och elpriser under sommaren, vilket har lett till stigande slutkundspriser på el som förväntas fortsätta att gradvis sippra in i de flesta konsumentavtal, vilket lägger allt större bördor på hushåll och företag. Det försämrade läget på energimarknaderna har avsevärt bidragit till den allmänna inflationen i euroområdet, vilket har bromsat den ekonomiska tillväxten i hela unionen. Denna risk kommer att kvarstå oberoende av eventuella tillfälliga sänkningar av grossistpriserna och kommer att bli ännu mer relevant nästa år, vilket kommissionen konstaterade i sitt krisförslag som åtföljer kommissionens meddelande av den 18 oktober 2022 om *Energikris: Tillsammans för EU genom förberedelser, inköp och skydd*. Europeiska energiföretag kan komma att få allvarliga svårigheter att fylla på gaslagren nästa år, eftersom det med tanke på det rådande politiska läget är högst sannolikt att flödet av gas genom rörledning från Ryssland till unionen kommer att minska eller upphöra helt. Dessutom är, såsom fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1032 ⁽¹⁾, målet att unionens gaslagringskapacitet år 2023 ska utnyttjas till 90 %, jämfört med 80 % inför denna vinter. Oförutsägbara händelser såsom sabotage av rörledningar och andra risker för störningar i försörjningstryggheten kan också komma att skapa ytterligare spänningar på gasmarknaderna. Dessutom har konkurrensutsikterna försvagats för de europeiska teknikindustrierna för förnybar energi genom den politik som den senaste tiden förts i andra regioner i världen i syfte att ge stöd till och påskynda expansionen av hela värdekedjor för teknik för förnybar energi.
- (3) Mot bakgrund av detta och för att åtgärda europeiska konsumenters och företags utsatthet för höga och volatila priser, som orsakar ekonomiska och sociala problem, för att underlätta den nödvändiga minskningen av energiefterfrågan genom att ersätta naturgasleveranserna med energi från förnybara energikällor och för att öka försörjningstryggheten måste unionen vidta ytterligare omedelbara och tillfälliga åtgärder för att påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor, särskilt genom riktade åtgärder som på kort sikt kan öka takten i utbyggnaden av förnybar energi i unionen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1032 av den 29 juni 2022 om ändring av förordningarna (EU) 2017/1938 och (EG) nr 715/2009 vad gäller gaslagring (EUT L 173, 30.6.2022, s. 17).

- (4) De brådskande åtgärderna har valts ut på grund av sin beskaffenhet och sin potential att bidra till lösningar på energikrisen på kort sikt. Mer specifikt kan medlemsstaterna snabbt genomföra flera av åtgärderna i denna förordning för att rationalisera tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi utan att några betungande ändringar av deras nationella förfaranden och rättssystem behöver göras, vilket säkerställer att utbyggnaden av förnybar energi påskyndas på kort sikt. Vissa av dessa åtgärder har allmän räckvidd, såsom införandet av en motbevisbar presumtion om att projekt för förnybar energi är av övervägande allmänintresse vid tillämpningen av relevant miljölagstiftning, eller införandet av förtydliganden vad gäller tillämpningsområdet för vissa miljödirektiv liksom förenklingen av ramen för tillståndsgivning för uppgradering av kraftverk för förnybar energi genom att fokus läggs på konsekvenserna av ändringar eller utvidgningar jämfört med det ursprungliga projektet. Andra åtgärder, såsom en betydligt kortare och snabbare tillståndsgivning för solenergiutrustning på befintliga konstruktioner, är inriktade på specifik teknik. Det är lämpligt att dessa brådskande åtgärder genomförs så snart som möjligt och vid behov anpassas för att bättre hantera de rådande utmaningarna.
- (5) Det är nödvändigt att införa ytterligare brådskande och riktade åtgärder för specifik teknik och specifika typer av projekt som har störst potential för snabb utbyggnad och omedelbart kan bidra till målen om minskad prisvolatilitet och minskad efterfrågan på naturgas utan att den totala energiefterfrågan begränsas. Förutom att tillståndsförfarandena för solenergiutrustning på artificiella konstruktioner bör påskyndas är det lämpligt att främja och påskynda utbyggnaden av småskaliga solenergianläggningar, inbegripet för egenanvändare av förnybar energi och kollektiva egenanvändare såsom lokala energigemenskaper, eftersom dessa alternativ är billigast och mest tillgängliga och har lägst miljöpåverkan eller annan typ av påverkan när nya anläggningar för förnybar energi snabbt ska byggas. Dessutom stöder dessa projekt direkt hushåll och företag som drabbas av höga energipriser, och de skyddar konsumenterna mot prisvolatilitet. Uppgradering av kraftverk för förnybar energi är ett alternativ för att snabbt öka produktionen av förnybar energi med minsta möjliga påverkan på nätinfrastrukturen och miljön, inbegripet när det gäller sådan teknik för produktion av förnybar energi, såsom vindkraft, för vilken tillståndsförfarandena vanligtvis är längre. Slutligen är värmepumpar ett förnybart alternativ som direkt kan ersätta värmepannor för naturgas och potentiellt kan minska efterfrågan på naturgas under uppvärmningssäsongen avsevärt.
- (6) På grund av den akuta och exceptionella energisituationen bör medlemsstaterna kunna införa undantag från vissa bedömningsskyldigheter som fastställs i unionens miljölagstiftning för projekt för förnybar energi och för energilagringsprojekt och elnätsprojekt som är nödvändiga för att integrera förnybar energi i elsystemet. Två villkor måste dock vara uppfyllda för att undantagen ska kunna införas, nämligen att projektet är beläget i ett särskilt område för förnybar energi eller elnät och att ett sådant område bör ha varit föremål för en strategisk miljöbedömning. Dessutom bör proportionella begränsningsåtgärder eller, om sådana inte finns att tillgå, kompensationsåtgärder antas för att säkerställa artskydd.
- (7) Denna förordning bör vara tillämplig på tillståndsförfaranden som har ett startdatum som infaller inom dess tillämpningsperiod. Med tanke på målet med denna förordning samt den krissituation och det exceptionella sammanhang som föreligger vid dess antagande, särskilt den omständigheten att en på kort sikt påskyndad takt i utbyggnaden av förnybar energi i unionen motiverar att denna förordning tillämpas på pågående tillståndsförfaranden, bör medlemsstaterna ha rätt att tillämpa denna förordning, eller vissa av dess bestämmelser, på pågående tillståndsförfaranden i vilka den berörda myndigheten inte har fattat något slutligt beslut, förutsatt att tredje parter befintliga rättigheter och deras berättigade förväntningar vederbörligen iaktas vid tillämpningen av dessa regler. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att tillämpningen av denna förordning på pågående tillståndsförfaranden står i proportion och på lämpligt sätt skyddar alla berörda parter rättigheter och berättigade förväntningar.
- (8) En av de tillfälliga åtgärderna består i införandet av en motbevisbar presumtion att projekt för förnybar energi är av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet, i den mening som avses i relevant unionslagstiftning på miljöområdet, utom när det finns tydliga belegg för att dessa projekt har betydande negativa miljökonsekvenser som inte kan begränsas eller kompenseras. Anläggningar för förnybar energi, inbegripet värmepumpar eller vindkraftverk, spelar en avgörande roll när det gäller att motverka klimatförändringar och föroreningar, sänka energipriserna, minska unionens beroende av fossila bränslen och säkerställa unionens försörjningstrygghet. Att presumera att anläggningar för förnybar energi, inklusive värmepumpar, är av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet skulle göra det möjligt för sådana projekt att vid behov omedelbart omfattas av en förenklad bedömning för särskilda undantag som föreskrivs i relevant unionslagstiftning på miljöområdet. Medlemsstaterna bör, med hänsyn till de nationella särdragen, ha möjlighet att begränsa tillämpningen av denna presumtion till vissa delar av sina territorier eller till viss teknik eller vissa projekt. Det är möjligt för medlemsstaterna att överväga tillämpning av denna presumtion i relevant nationell lagstiftning om landskapsarkitektur.

- (9) Detta återspeglar den viktiga roll som förnybar energi kan spela för utfasningen av fossila bränslen i unionens energisystem genom att erbjuda omedelbara lösningar för att ersätta energi baserad på fossila bränslen och bidra till hanteringen av det försämrade läget på marknaden. För att undanröja flaskhalsar i tillståndsförfarandet för och driften av anläggningar för förnybar energi bör, i planeringsprocessen och tillståndsförfarandet, prioritet ges till uppförande och drift av anläggningar för förnybar energi och utbyggnad av tillhörande nätinfrastuktur vid avvägningen mellan rättsliga intressen i det enskilda fallet, åtminstone för projekt som erkänns vara av allmänt intresse. När det gäller artskydd bör sådan prioritet endast ges om och i den mån lämpliga åtgärder för bevarande av arter vidtas som bidrar till att bibehålla eller återställa artbeståndens gynnsamma bevarandestatus, och tillräckliga ekonomiska resurser och områden ställs till förfogande för detta ändamål.
- (10) Solenergi är en viktig förnybar energikälla som kan bryta unionens beroende av ryska fossila bränslen och samtidigt åstadkomma omställningen till en klimatneutral ekonomi. Fotovoltaisk solenergi, som är en av de billigaste tillgängliga elkällorna, och teknik för termisk solenergi, som tillhandahåller förnybar uppvärmning till låg kostnad per uppvärmningsenhet, kan snabbt byggas ut och direkt gynna medborgare och företag. Mot denna bakgrund och i linje med kommissionens meddelande av den 18 maj 2022 med titeln *EU:s strategi för solenergi* kommer utvecklingen av en motståndskraftig industriell värdekedja för solenergi i unionen att stödjas, inbegripet genom alliansen för solenergiindustrin (*Solar PV Industry Alliance*), som kommer att lanseras i slutet av 2022. Åtgärderna för att påskynda och förbättra tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi kommer att bidra till att stödja utbyggnaden av unionens kapacitet för tillverkning av ren energiteknik. De rådande omständigheterna, och särskilt de mycket volatila energipriserna, kräver omedelbara åtgärder för att säkerställa betydligt snabbare tillståndsförfaranden i syfte att avsevärt öka takten i installationen av solenergiutrustning på artificiella konstruktioner, som i allmänhet är mindre komplex än anläggningar på marken och snabbt kan bidra till att begränsa effekterna av den rådande energikrisen, förutsatt att nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet upprätthålls. Tillståndsförfarandena för sådana anläggningar bör därför vara kortare än för andra projekt för förnybar energi.
- (11) Tidsfristen för tillståndsförfarandet för installation av solenergiutrustning och tillhörande samlokaliserade lagrings- och nätanslutningar på befintliga eller framtida artificiella konstruktioner som uppförts för andra ändamål än produktion av solenergi bör vara högst tre månader. Ett särskilt undantag från kravet på att genomföra miljökonsekvensbedömningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU^(?) bör också införas för dessa anläggningar, eftersom de sannolikt inte ger upphov till farhågor med avseende på konkurrerande användning av områden eller miljöpåverkan. För energikonsumenterna är investeringar i små decentraliserade solenergianläggningar för att bli egenanvändare av förnybar energi ett av de effektivaste sätten att minska sina energiräkningar och sin exponering för prisvolatilitet. Medlemsstaterna bör ha rätt att utesluta vissa områden eller konstruktioner från tillämpningsområdet för denna kortare tidsfrist och detta undantag med hänvisning till vissa berättigade skäl.
- (12) Anläggningar för egenanvändning, inbegripet för kollektiva egenanvändare såsom lokala energigemenskaper, bidrar också till att minska den totala efterfrågan på naturgas, öka systemets resiliens och uppnå unionens mål för förnybar energi. Installation av solenergiutrustning med en kapacitet på mindre än 50 kW, inbegripet installationer hos egenanvändare av förnybar energi, kommer sannolikt inte att medföra några större negativa konsekvenser för miljön eller nätet och ger inte upphov till några säkerhetsproblem. Dessutom kräver små anläggningar i allmänhet inte någon utbyggnad av kapaciteten vid nätanslutningspunkten. Med tanke på de omedelbara positiva effekterna av denna typ av anläggning för konsumenterna och med tanke på deras begränsade potentiella miljöpåverkan, är det lämpligt att ytterligare rationalisera det tillståndsförfarande som är tillämpligt på dem genom, förutsatt att de inte överskrider den befintliga kapaciteten för anslutning till distributionsnätet, att införa konceptet administrativ positiv tystnad i de relevanta tillståndsförfarandena för att främja och påskynda utbyggnaden av dessa anläggningar och för att kunna dra nytta av dem på kort sikt. Medlemsstaterna bör på grund av sina interna begränsningar ha rätt att tillämpa ett lägre tröskelvärde än 50 kW, förutsatt att tröskelvärdet fortfarande är högre än 10,8 kW. De berörda myndigheterna eller enheterna får under alla omständigheter, under den månad som tillståndsförfarandet varar, avslå de ansökningar som mottagits för sådana anläggningar av skäl som rör nätsäkerhet, nätstabilitet och nättillförlitlighet i form av ett vederbörligen motiverat svar.

(?) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

- (13) Uppgraderingar av befintliga anläggningar för förnybar energi har betydande potential när det gäller att snabbt öka produktionen av förnybar energi, vilket gör det möjligt att minska gasanvändningen. Genom uppgradering kan anläggningar med betydande potential för förnybar energi fortsätta att användas, vilket minskar behovet av att utse nya platser för projekt för förnybar energi. Uppgradering av vindkraftverk med effektivare turbiner gör det möjligt att bibehålla eller öka den befintliga kapaciteten samtidigt som vindkraftverket får färre, större och effektivare turbiner. Uppgradering har också fördelen att det redan finns en nätanslutning, att allmänhetens acceptans sannolikt är större och att miljöpåverkan redan är känd.
- (14) Landbaserad vindkraftskapacitet på 38 GW uppskattas nå slutet av sin normala 20-åriga drifttid mellan 2021 och 2025. Att avveckla denna kapacitet i stället för att uppgradera skulle leda till en betydande minskning av den nuvarande installerade kapaciteten för förnybar energi, vilket ytterligare skulle komplicera läget på energimarknaden. Att omedelbart förenkla och påskynda tillståndsförfarandena för uppgradering är avgörande för att kapaciteten för förnybar energi i unionen ska kunna upprätthållas och öka. I detta syfte införs genom denna förordning ytterligare åtgärder i syfte att ytterligare rationalisera tillståndsförfarandet för uppgradering av projekt för förnybar energi. I synnerhet bör den längsta tidsfrist på sex månader som är tillämplig på tillståndsförfarandet för uppgradering av projekt för förnybar energi omfatta alla relevanta miljökonsekvensbedömningar. När en uppgradering av en anläggning för förnybar energi, eller en uppgradering av tillhörande nätinфраstruktur som är nödvändig för att integrera förnybar energi i elsystemet, är föremål för en bedömning av behovet av en miljökonsekvensbedömning eller för en miljökonsekvensbedömning bör denna dessutom begränsas till de potentiella betydande konsekvenserna av ändringen eller utvidgningen i jämförelse med det ursprungliga projektet.
- (15) För att främja och påskynda uppgraderingen av befintliga anläggningar för förnybar energi bör ett förenklat förfarande för nätanslutningar omedelbart inrättas för uppgraderingar som leder till en begränsad ökning av den totala kapaciteten i jämförelse med det ursprungliga projektet.
- (16) Genom att uppgradera en solenergianläggning kan en ökning av dess effektivitet och kapacitet uppnås utan att den för den skull tar större ytor i anspråk. Den uppgraderade anläggningen skulle således inte ha någon annan inverkan på miljön än den ursprungliga anläggningen så länge som uppgraderingen inte medför en utvidgning av det område som används och de ursprungligen erforderliga miljörelaterade begränsningsåtgärderna även fortsättningsvis är uppfyllda.
- (17) Värmepumpar är en viktig teknik för produktion av förnybar värme och kyla från omgivningsenergi, bl.a. från avloppsreningsverk, och geotermisk energi. Värmepumpar gör det också möjligt att använda spillvärme och spillkyla. Snabb utbyggnad av värmepumpar som använder underutnyttjade förnybara energikällor såsom omgivningsenergi, geotermisk energi och spillvärme från industri- och tjänstesektorn, inklusive datacentraler, gör det möjligt att ersätta värmepannor för naturgas och andra fossila bränslen med en förnybar uppvärmningslösning, samtidigt som energieffektiviteten ökas. Detta kommer att påskynda minskningen av användningen av gas för uppvärmning, både i byggnader och inom industrin. För att påskynda installation och användning av värmepumpar är det lämpligt att införa riktade kortare tillståndsförfaranden för sådana anläggningar, inbegripet ett förenklat förfarande för anslutning av mindre värmepumpar till elnätet i fall då det inte finns några farhågor om säkerheten, inga ytterligare arbeten behövs för nätanslutningar och det inte finns någon teknisk inkompatibilitet mellan systemkomponenterna, såvida inte nationell rätt saknar krav på ett sådant förfarande. Uppvärmning står för nästan hälften av unionens energianvändning. Tack vare snabbare och enklare installation av värmepumpar kommer den ökade användningen av förnybara energikällor för uppvärmningsändamål att bidra till försörjningstryggheten och hanteringen av ett svårare läget på marknaden.
- (18) Vid tillämpning av tidsfristerna för installation av solenergiutrustning, uppgradering av kraftverk för förnybar energi och för utbyggnad av värmepumpar, bör den tid under vilken anläggningarna, deras nätanslutningar och tillhörande nödvändig nätinфраstruktur uppförs eller uppgraderas inte räknas med i dessa tidsfrister utom när den sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet. Inte heller bör den tid som ägnas åt de administrativa steg som är nödvändiga för att slutföra sådana betydande uppgraderingar av nätet som är nödvändiga för att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet räknas med i de tidsfristerna.
- (19) I syfte att ytterligare underlätta utbyggnaden av förnybar energi bör medlemsstaterna ha rätt att bibehålla möjligheten att ytterligare korta ned tidsfristerna för tillståndsförfarandet.

- (20) Bestämmelserna i Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (*Århuskonventionen*) angående tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, särskilt medlemsstaternas skyldigheter i fråga om allmänhetens deltagande och tillgång till rättslig prövning, fortsätter att vara tillämpliga.
- (21) Principen om energisolidaritet är en allmän princip i unionsrätten i enlighet med Europeiska domstolens dom av den 15 juli 2021, i mål C-848/19 P ^(³), Tyskland mot Polen, och gäller för alla medlemsstater. Vid genomförandet av principen om energisolidaritet möjliggör denna förordning en gränsöverskridande fördelning av effekterna av det ett snabbare genomförande av projekt för förnybar energi. De åtgärder som anges i denna förordning är riktade mot anläggningar för förnybar energi i alla medlemsstater och omfattar ett brett spektrum av projekt, inbegripet avseende befintliga konstruktioner, nya installationer av solenergiutrustning samt uppgradering av befintliga anläggningar. Med tanke på hur integrerade unionens energimarknader är, bör varje ökning av utbyggnaden av förnybar energi i en medlemsstat vara till nytta även för andra medlemsstater i fråga om försörjningstrygghet och lägre priser. Det bör bidra till att förnybar el strömmar över gränserna till de platser där den behövs mest och säkerställa att förnybar el som producerats till låg kostnad exporteras till medlemsstater där elproduktionen är dyrare. Dessutom kommer den nyinstallerade kapaciteten för förnybar energi i medlemsstaterna att resultera i en minskad total efterfrågan på gas i hela unionen.
- (22) Enligt artikel 122.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får rådet på förslag av kommissionen i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna besluta om lämpliga åtgärder med hänsyn till den ekonomiska situationen, särskilt om det uppstår allvarliga försörjningsproblem i fråga om vissa varor, särskilt på energiområdet. Mot bakgrund av den senaste tidens händelser och Rysslands agerande den senaste tiden utgör den stora risken för att de ryska gasleveranserna fullständigt ska upphöra, i kombination med de osäkra utsikterna för andra alternativ, ett betydande hot om störningar i energiförsörjningen, ytterligare energiprisökningar och därav följande ytterligare påfrestningar på unionens ekonomi. Det krävs därför brådskande åtgärder.
- (23) Med tanke på energikrisens omfattning, dess sociala, ekonomiska och finansiella konsekvenser och behovet av snara åtgärder bör denna förordning av brådskande skäl träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. Dess giltighet är tidsbegränsad till 18 månader, med en översynsklausul för att kommissionen vid behov ska kunna föreslå att dess giltighet förlängs.
- (24) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

I denna förordning fastställs tillfälliga regler av brådskande karaktär för att påskynda det tillståndsförfarande som är tillämpligt på produktion av energi från förnybara energikällor, med särskild inriktning på specifik teknik för förnybar energi eller specifika typer av projekt för förnybar energi, vilka på kort sikt kan påskynda takten i utbyggnaden av förnybar energi i unionen.

Denna förordning är tillämplig på alla tillståndsförfaranden som har ett startdatum som infaller inom dess tillämpningsperiod och påverkar inte tillämpningen av nationella bestämmelser som fastställer kortare tidsfrister än de som fastställs i artiklarna 4, 5 och 7.

⁽³⁾ Domstolens dom av den 15 juli 2021, Tyskland/Polen, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

Medlemsstaterna får också tillämpa denna förordning på pågående tillståndsförfaranden som inte har resulterat i något slutligt beslut före den 30 december 2022, förutsatt att detta förkortar tillståndsförfarandet och att tredje parter befintliga lagstadgade rättigheter bevaras.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller definitionerna i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁴⁾. Dessutom gäller följande definitioner:

1. *tillståndsförfarande*: ett förfarande
 - a) som omfattar alla relevanta administrativa tillstånd som utfärdas för att bygga, uppgradera och driva anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor, inbegripet värmepumpar, samlokaliserade energilagringsanläggningar och tillgångar som krävs för att ansluta dem till nätet, inbegripet nätanslutningstillstånd och miljökonsekvensbedömningar när sådana krävs, och
 - b) som omfattar alla administrativa steg från det att den berörda myndigheten bekräftar mottagandet av en fullständig ansökan till det att den berörda myndigheten meddelar resultatet av förfarandet i ett slutligt beslut.
2. *solenergiutrustning*: utrustning som omvandlar solenergi till termisk eller elektrisk energi, inbegripet utrustning för termisk solenergi och fotovoltaisk solenergi.

Artikel 3

Övervägande allmänintresse

1. Planering, uppförande och drift av kraftverk och anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor, och deras anslutning till nätet, själva det tillhörande nätet och lagringstillgångar ska antas vara av övervägande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet vid avvägningen av rättsliga intressen i det enskilda fallet, vid tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 c i rådets direktiv 92/43/EEG ⁽⁵⁾, artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽⁶⁾ och artikel 9.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG ⁽⁷⁾. Medlemsstaterna får begränsa tillämpningen av de bestämmelserna till vissa delar av sina territorier och till vissa typer av teknik eller till projekt med vissa tekniska egenskaper, i enlighet med prioriteringarna i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner.

2. I planerings- och tillståndsförfarandet ska medlemsstaterna säkerställa, åtminstone när det gäller projekt som anses vara av övervägande allmänintresse, att uppförandet och driften av kraftverk och anläggningar för produktion av energi från förnybara energikällor och utvecklingen av tillhörande nätinфраstruktur prioriteras vid avvägningen av rättsliga intressen i det enskilda fallet. När det gäller artskydd ska föregående mening endast tillämpas om och i den mån lämpliga åtgärder för bevarande av arter vidtas som bidrar till att bibehålla eller återställa artbeståndens gynnsamma bevarandestatus, och tillräckliga ekonomiska resurser och områden ställs till förfogande för detta ändamål.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

Artikel 4

Påskyndat tillståndsförfarande för installation av solenergiutrustning

1. Tillståndsförfarandet för installation av solenergiutrustning och samlokaliserade energilagringstillgångar, inbegripet solenergianläggningar som är integrerade i byggnader och solenergiutrustning på tak, på befintliga eller framtida artificiella konstruktioner, med undantag för artificiella vattenytor, får inte vara längre än tre månader, förutsatt att dessa konstruktioner inte i första hand är avsedda för solenergiproduktion. Genom undantag från artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU och punkt 3 a och b i bilaga II till det direktivet, var för sig eller jämförda med punkt 13 a i bilaga II till det direktivet, ska sådana installationer av solenergiutrustning i tillämpliga fall undantas från kravet på ett beslut om huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning, eller från kravet på att utföra en särskild miljökonsekvensbedömning.
2. Medlemsstaterna får utesluta vissa områden eller konstruktioner från bestämmelserna i punkt 1 av skäl som rör skydd av det kulturella eller historiska arvet eller av skäl som rör nationella försvarsintressen eller nationell säkerhet.
3. Vad gäller tillståndsförfarandet för installation av solenergiutrustning, inbegripet hos egenanvändare av förnybar energi, med en kapacitet på 50 kW eller mindre, ska tillståndet anses beviljat om de berörda myndigheterna eller enheterna inte har svarat inom en månad från ansökan, förutsatt att solenergiutrustningens kapacitet inte överstiger den befintliga kapaciteten hos anslutningen till distributionsnätet.
4. Om tillämpningen av tröskelvärdet i punkt 3 i denna artikel leder till en betydande administrativ börda eller till begränsningar av elnätsdriften får medlemsstaterna tillämpa ett lägre tröskelvärde som dock ska vara högre än 10,8 kW.
5. Alla beslut som följer av de tillståndsförfaranden som avses i punkt 1 i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med befintliga skyldigheter.

Artikel 5

Uppgradering av kraftverk för förnybar energi

1. Tillståndsförfarandet för uppgrädering av projekt – inbegripet tillstånd för uppgrädering av de tillgångar som krävs för deras anslutning till nätet, för det fall uppgräderingen leder till en kapacitetsökning – får inte vara längre än sex månader, inbegripet miljökonsekvensbedömningar när dessa krävs enligt relevant lagstiftning.
2. Om uppgräderingen inte leder till en större kapacitetsökning för kraftverket för förnybar energi än 15 %, och utan att det påverkar behovet av att bedöma potentiell miljöpåverkan i enlighet med punkt 3 i denna artikel, ska tillstånd för anslutning till överförings- eller distributionsnätet utfärdas inom tre månader efter ansökan till den berörda enheten, utom om det inte finns berättigade farhågor om säkerheten eller om systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla.
3. Om en uppgrädering av ett kraftverk för förnybar energi, eller en uppgrädering av tillhörande nätinфраstruktur som är nödvändig för att integrera förnybar energi i elsystemet, är föremål för en bedömning av huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning, eller för en miljökonsekvensbedömning, enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, ska denna föregående bedömning och/eller miljökonsekvensbedömning begränsas till de potentiella betydande konsekvenserna av ändringen eller utvidgningen jämfört med det ursprungliga projektet.

4. Om uppgraderingen av en solenergianläggning inte medför att ytterligare områden tas i bruk och den uppfyller de tillämpliga miljörelaterade begränsningsåtgärder som fastställts för den ursprungliga anläggningen ska projektet undantas från kravet, i tillämpliga fall, på ett beslut om huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning i enlighet med artikel 4 i direktiv 2011/92/EU.

5. Alla beslut som följer av de tillståndsförfaranden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med befintliga skyldigheter.

Artikel 6

Påskyndande av tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi och för tillhörande nätinфраstruktur som krävs för att integrera förnybar energi i systemet

Medlemsstaterna får undanta projekt för förnybar energi, liksom energilagringsprojekt och elnätsprojekt som är nödvändiga för att integrera förnybar energi i elsystemet, från miljökonsekvensbedömningen enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU och artskyddsbedömningarna enligt artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG, förutsatt att projektet är beläget i ett särskilt område för förnybar energi eller nätområde för relaterad nätinфраstruktur som krävs för att integrera förnybar energi i elsystemet, om medlemsstaterna har fastställt ett område för förnybar energi eller nätområde, och att området har varit föremål för en strategisk miljöbedömning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG⁽⁸⁾. Den behöriga myndigheten ska, på grundval av befintliga uppgifter, säkerställa att lämpliga och proportionella begränsningsåtgärder vidtas i syfte att säkerställa efterlevnad av artiklarna 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG. Om sådana åtgärder inte är tillgängliga, ska den behöriga myndigheten säkerställa att verksamhetsutövaren betalar en ekonomisk ersättning för artskyddsprogram i syfte att säkerställa eller förbättra bevarandestatusen för de arter som påverkas.

Artikel 7

Påskyndad utbyggnad av värmepumpar

1. Längden på tillståndsförfarandet för installation av värmepumpar med en elektrisk kapacitet som är lägre än 50 MW får inte överstiga en månad; för jordvärmepumpar får den inte överstiga tre månader.

2. Förutsatt att inga berättigade farhågor om säkerheten finns, inga ytterligare arbeten för nätanslutningar behövs och ingen teknisk inkompatibilitet mellan systemkomponenterna föreligger ska, efter anmälan till den berörda enheten, tillstånd för anslutningar till överförings- eller distributionsnätet utfärdas för

a) värmepumpar med en elektrisk kapacitet på upp till 12 kW, och

b) värmepumpar med en elektrisk kapacitet på upp till 50 kW som installeras av en egenanvändare av förnybar energi, förutsatt att egenanvändarens anläggning för produktion av förnybar el har en kapacitet som uppgår till minst 60 % av värmepumpens kapacitet.

3. Medlemsstaterna får utesluta vissa områden eller konstruktioner från bestämmelserna i denna artikel av skäl som rör skydd av det kulturella eller historiska arvet eller av skäl som rör nationella försvarsintressen eller nationell säkerhet.

4. Alla beslut som följer av de tillståndsförfaranden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med befintliga skyldigheter.

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

*Artikel 8***Tidsfrister för tillståndsförfarandet för installation av solenergiutrustning, uppgradering av kraftverk för förnybar energi och för utbyggnad av värmepumpar**

Vid tillämpning av tidsfristerna enligt artiklarna 4, 5 och 7 ska följande tid inte räknas med i de tidsfristerna utom när den sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet:

- a) den tid under vilken anläggningarna, deras nätanslutningar och – i syfte att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet – tillhörande nödvändig nätinfrastruktur byggs eller uppgraderas; och
- b) tiden för de administrativa steg som krävs för sådana betydande uppgraderingar av nätet som är nödvändiga för att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.

*Artikel 9***Översyn**

Senast den 31 december 2023 ska kommissionen göra en översyn av denna förordning mot bakgrund av utvecklingen av försörjningstryggheten och energipriserna samt behovet av att ytterligare påskynda utbyggnaden av förnybar energi. Kommissionen ska lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten av denna översyn för rådet. Kommissionen får på grundval av den rapporten föreslå en förlängning av denna förordnings giltighet.

*Artikel 10***Ikraftträdande och tillämpning**

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas under en period på 18 månader från och med det att den trätt i kraft.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 22 december 2022.

På rådets vägnar
M. BEK
Ordförande
